

URZĄD STATYSTYCZNY W ŁÓDZI

Informacja sygnałna

WARUNKI PRACY I WYPADKI PRZY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2006 R.

93-176 Łódź ul. Suwalska 29
tel. 42 6839-100, 6839-101

<http://www.stat.gov.pl/lodz/>
mail: SekretariatUSLDZ@stat.gov.pl

UWAGI METODYCZNE

Pracujący jest to zbiorowość osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód, do której zalicza się:

Warunki pracy	Wypadki przy pracy
1) pracowników najemnych, tj. osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania);	1) pracowników najemnych, tj. osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo;
2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, bez pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych oraz bez właścicieli zwierząt gospodarskich nie posiadających użytków rolnych;	2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, bez pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych: a) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce), b) osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
3) osoby wykonujące pracę nakładczą;	3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
4) agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia (łącznie z pracującymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);	4) agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia (łącznie z pomagającymi członkami rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
5) członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych.	5) członków spółdzielni produkcji rolniczej i członków spółdzielni kółek rolniczych;
-	6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Zatrudnieni są to pracownicy, z którymi zawarto stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, mianowania, powołania lub wyboru.

Warunki pracy

Badaniu podlegają podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób, należące do sekcji: **rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo** (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz gospodarki łowieckiej, hodowli i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową), **rybactwo** (bez rybołówstwa w wodach morskich), **przemysł** - górnictwo, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę,

budownictwo, handel i naprawy, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości i firm (w zakresie wynajmu maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczania artykułów użytku osobistego i domowego, informatyki i działalności pokrewnej oraz prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych), **edukacja** (w zakresie szkolnictwa wyższego), **ochrona zdrowia i pomoc społeczna** (bez opieki wychowawczej i społecznej), **działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała** (w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, gospodarowania odpadami, pozostałych usług sanitarnych i pokrewnych).

Warunki pracy jest to zespół czynników występujących w środowisku pracy wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy. Na środowisko pracy składają się: czynniki fizyczne (np. oświetlenie, hałas, mikroklimat), chemiczne (np. substancje toksyczne) oraz biologiczne (np. bakterie), występujące na obszarze miejsca pracy (np. w hali fabrycznej, na stanowisku pracy), jak i na obszarze otaczającym zakład pracy.

Przez **zagrożenie szkodliwymi czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy** rozumie się wpływ na pracownika szkodliwych czynników występujących w procesie pracy, których stężenie lub natężenie przekracza obowiązujące najwyższe dopuszczalne stężenie i najwyższe dopuszczalne natężenie, polskie normy lub inne normy higieniczne.

Przez **zagrożenie związane z uciążliwością pracy**, rozumie się szkodliwy wpływ na pracownika czynności roboczych wykonywanych, np. w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości.

Osobozagrożenia jest to suma działających na pracownika szkodliwych czynników. Jeśli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wówczas suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.

Świadczenia z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub szczególnie uciążliwych dotyczą: posiłków profilaktycznych wydawanych nieodpłatnie w ramach dożywiania specjalnego, pracownikom zatrudnionym stale przy pracach szczególnie szkodliwych dla zdrowia wykonującym stale ciężkie lub uciążliwe prace na otwartej przestrzeni w okresie zimowym, inne prace narażające organizm na nadmierne ochłodzenie, jak również wykonującym prace w szczególnie trudnych warunkach, napojów, innych środków odżywczych wydawanych pracownikom na podstawie branżowych układów pracy lub innych przepisów, dotatków pieniężnych wypłacanych pracownikom wykonującym pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, jeżeli odpowiednie przepisy przewidują możliwość ich wypłacenia, skróconego czasu pracy, tj. krótszego od ustawowego czasu pracy w danej grupie zawodowej, dotatkowych urlopów (płatnych), innych uprawnień, np. możliwość wcześniejszego, niż ogólnie przyjęto, przejścia na emeryturę.

Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych są to należne pracownikom, którzy doznali uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, a także członkom rodzin pracowników zmarłych wskutek takiego wypadku lub choroby, wypłaty: odszkodowań z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci pracownika, odszkodowań za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy, świadczeń wyrównawczych wypłaconych pracownikom, którzy wskutek wypadku przy pracy doznali stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (co najmniej w 20%) i w związku z tym osiągają wynagrodzenia zmniejszone co najmniej o 10% (z wyłączeniem pracowników pobierających rentę inwalidzką), dodatków wyrównawczych z tytułu przeniesienia do innej pracy wskutek objawów choroby zawodowej, trwającej do trzech miesięcy (w niektórych przypadkach do sześciu miesięcy), jeżeli przeniesienie do innej pracy powoduje obniżenie wynagrodzenia, zasiłków wyrównawczych wypłacanych (w okresie do 24 miesięcy) pracownikom ze zmniejszoną sprawnością do pracy, których wynagrodzenie uległo obniżeniu, wskutek poddania się rehabilitacji zawodowej w celu adaptacji lub przyuczenia do określonej pracy.

Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

Wypadki przy pracy

Statystykę wypadków przy pracy osób pracujących prowadzi się w oparciu o informacje i dane o tych wypadkach w całej gospodarce narodowej (poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi) uzyskiwane ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Badaniem statystycznym objęte są wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego czy na karcie wykazana została niezdolność do pracy, czy nie (z powodu np. hospitalizacji poszkodowanego, czy odmowy przyjęcia zwolnienia lekarskiego).

Wypadki przy pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za **jeden wypadek przy pracy** liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również zbiorowym.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;

2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **wypadek przy pracy** uważa się również nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy na podstawie skierowania do pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 5) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 6) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 7) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 8) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 9) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 10) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium;

Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

Wydarzenie będące **odchyleniem od stanu normalnego**, to wydarzenie niezgodne z właściwym przebiegiem procesu pracy, które wywołało wypadek.

Wydarzenie powodujące uraz opisuje, w jaki sposób poszkodowany doznał urazu (fizycznego lub psychicznego) spowodowanego przez czynnik materialny.

Czynnik materialny będący źródłem urazu to maszyna, narzędzie, inny obiekt lub czynnik środowiska, z którym kontakt stał się przyczyną urazu (fizycznego lub psychicznego).

Przyczyny wypadku są to wszelkie braki i nieprawidłowości, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniły się do powstania wypadku, związane z czynnikami materialnymi (technicznymi), z ogólną organizacją pracy w zakładzie lub organizacją stanowiska pracy oraz związane z pracownikiem, w tym również z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika.

Szczegółowe uwagi metodyczne zamieszczone są w publikacjach GUS, pt.: „*Warunki pracy w 2006 r.*” oraz „*Wypadki przy pracy w 2006 r.*”.

WARUNKI PRACY

Badania warunków pracy na terenie województwa łódzkiego w latach 2005-2006 stanowią część badania przeprowadzanego przez GUS w Polsce, którym w skali kraju objętych było odpowiednio ponad 4819,2 tys. i ponad 5086,6 tys. osób zatrudnionych. Zbiorowość objęta badaniem w województwie łódzkim stanowiła w 2005 roku 309,2 tys., tj. 6,4%, a w roku 2006 322,2 tys. osób, czyli 6,3% ogólnej liczby osób zatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób we wszystkich sekcjach gospodarki narodowej (z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

Spośród 4819,2 tys. i ponad 5086,6 tys. osób objętych badaniem warunków pracy w Polsce w latach 2005 i 2006 wyróżnić można odpowiednio 2298,0 tys. (47,7%) i 2371,9 tys. (46,6%) osób zatrudnionych w zakładach w warunkach zagrożenia. Dla województwa łódzkiego liczba osób zatrudnionych w zakładach, gdzie wystąpiły jakiegokolwiek zagrożenia w latach 2005-2006 wyniosła odpowiednio 106,4 tys. i 113,5 tys. osób. Stanowiły one odpowiednio 34,4% i 35,2% badanej zbiorowości (309,2 tys. i 322,2 tys.). Można powiedzieć, że w województwie łódzkim występował znacznie wyższy odsetek osób zatrudnionych w zakładach, w których nie wystąpiły zagrożenia – w roku 2005 wyniósł on 65,6%, a w roku 2006 64,8% ogólnej liczby zatrudnionych. W przypadku Polski odsetek osób zatrudnionych w zakładach, w których nie wystąpiły zagrożenia wyniósł odpowiednio 52,3% i 53,4%.

Na korzystniejsze warunki pracy oraz dalszą ich poprawę w podmiotach gospodarki narodowej w województwie łódzkim (w porównaniu z podmiotami w skali kraju) wyraźnie wskazuje liczba osób faktycznie zatrudnionych w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych objętych badaniem¹. W 2005 roku omawiany wskaźnik dla Polski wyniósł 119,6 osób (w 2006 roku, 116,1 osoby), podczas gdy w skali województwa łódzkiego kształtował się na poziomie 77,6 osób (rok później w 2006 roku 74,0 osób) – szczegóły zawarto w tablicy 4. Zarówno w skali całego kraju, jak i w skali województwa łódzkiego najwięcej zagrożeń w pracy związanych było ze środowiskiem pracy, a w dalszej kolejności z uciążliwością pracy i czynnikami mechanicznymi (praca z niebezpiecznymi maszynami).

W Polsce w badanym okresie odnotowano znaczny wzrost odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (13408,5 tys. zł), ich udział w wartości świadczeń ogółem dla osób, które doznały uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku lub choroby zawodowej wzrósł z 73,8% do 89,2%. Jednocześnie nastąpił w kraju spadek udziału świadczeń wyrównawczych (za stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu, o 12119,6 tys. zł) z 23,9% do 8,2% wartości świadczeń ogółem. W województwie łódzkim nie odnotowano tak znacznych zmian, nastąpił spadek udziału wartości odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z 97,2% do 96,5% ogólnej wartości świadczeń (o 228,4 tys. zł). Zmiany te spowodowały zrównanie się struktury świadczeń w Polsce i województwie łódzkim w 2006 roku.

Tabl.1. Zbiorowość objęta badaniem w województwie łódzkim

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba zatrudnionych w zakładach					
	objętych badaniem	w których w ciągu roku zagrożenia		objętych badaniem	w których w ciągu roku zagrożenia	
		nie wystąpiły	wystąpiły		nie wystąpiły	wystąpiły
	2005			2006		
OGÓŁEM	309171	202722	106449	322167	208684	113483
sektor publiczny.....	97779	53680	44099	96273	53706	42567
sektor prywatny	211392	149042	62350	225894	154978	70916
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo; rybactwo	2642	1726	916	2771	1989	782
Przemysł.....	173523	98825	74698	177534	96810	80724
w tym						
przetwórstwo przemysłowe	149798	91864	57934	154760	89226	65534
Budownictwo	19434	12810	6624	20470	13602	6868
Handel i naprawy.....	39112	35742	3370	42821	39959	2862
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	19235	15018	4217	21432	19372	2060
Obsługa nieruchomości i firm	6021	3719	2302	6729	4304	2425
Edukacja.....	12263	5607	6656	12501	3255	9246
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	33889	27514	6375	34689	27631	7058
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała ...	3052	1761	1291	3220	1762	1458

¹ Zatrudnieni w warunkach zagrożenia liczni tylko 1 raz w grupie czynnika przeważającego.

W tabelicy 1 przedstawiono szczegółowe informacje na temat liczby osób objętych badaniem warunków pracy w województwie łódzkim w latach 2005-2006 oraz zatrudnionych w zakładach pracy, w których wystąpiły, bądź nie wystąpiły zagrożenia w miejscu pracy. Analizując dane dla 2005 roku można stwierdzić, że odsetek zatrudnionych w zakładach, w których wystąpiły zagrożenia kształtował się od 8,6% w sekcji „Handel i naprawy”, do 54,3% w sekcji „Edukacja”. Także dla roku 2006 odsetek osób z zakładów, w których miały miejsce jakiegokolwiek zagrożenia był dla wymienionych sekcji najbardziej zróżnicowany i wynosił odpowiednio 6,7% w sekcji „Handel i naprawy” oraz 74,0% w sekcji „Edukacja”. Warto zauważyć, że „Edukacja” jest jedyną sekcją, w której liczba osób zatrudnionych w zakładach, w których wystąpiły jakieś zagrożenia przewyższała liczbą osób zatrudnionych w zakładach pracy nienarażonych na pracę w „niekorzystnych warunkach”. Struktura osób zatrudnionych w zakładach według sekcji PKD, w których wystąpiły zagrożenia w pracy, wskazuje, że najwięcej, tj. około 74,7 tys. spośród 106,4 tys. osób w 2005 roku (70,2%) oraz ponad 80,7 tys. ze 113,5 tys. osób (71,1%) w roku 2006 przypadało na przemysł². W sekcji tej w latach 2005-2006 odnotowano największy, 8,1% przyrost osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w podmiotach przetwórstwa przemysłowego przyrost ten wyniósł aż 13,1%). W 2005 roku w tych „niekorzystnych” warunkach w zakładach pracy w przetwórstwie przemysłowym zatrudnionych było 77,6%, a w 2006 roku 81,2% ogółu zatrudnionych w przemyśle.

Tabl.2. Osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia według płci i sekcji PKD

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia			
	ogółem		w tym kobiety	
	2005		2006	
OGÓŁEM	24006	8484	23844	7094
sektor publiczny.....	6907	3094	6666	2161
sektor prywatny	17099	5390	17178	4933
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo.....	251	21	165	12
Przemysł.....	17505	5152	17649	4718
w tym				
przetwórstwo przemysłowe ..	15373	5099	15610	4668
Budownictwo	1391	21	1398	13
Handel i naprawy.....	962	391	846	390
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	1415	1181	1390	374
Obsługa nieruchomości i firm	169	53	209	64
Edukacja.....	1194	898	859	636
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	957	766	1109	887
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	162	1	219	-

² W tabelicy 1 zestawiona została całkowita liczba osób zatrudniona w podmiotach podlegających badaniu, w zależności od tego, czy w danym podmiocie wystąpiło jakiegokolwiek zagrożenie, czy nie. Z kolei w tabelicy 2 przedstawiona została faktyczna liczba osób pracujących w warunkach zagrożenia.

W tablicy powyżej zaprezentowano dane o liczbie osób (według płci i sekcji PKD) faktycznie zatrudnionych w warunkach zagrożenia w województwie łódzkim. Ich liczba w latach 2005-2006 zmniejszyła się nieznacznie z ponad 24,0 tys. osób, do ponad 23,8 tys. osób (o 0,7%), w tym znacznie zmniejszyła się liczba kobiet, z około 8,5 tys. do około 7,1 tys. osób (o 16,4%). Udział faktycznie zatrudnionych w warunkach zagrożenia (tablica 2) w ogólnej liczbie osób zatrudnionych w zakładach, w których w ciągu roku wystąpiły zagrożenia (tablica 1) wyniósł w latach 2005-2006 odpowiednio 22,6% i 21,0%. Odsetek kobiet zatrudnionych w warunkach zagrożenia zależy przede wszystkim od specyfiki danej sekcji PKD, jak również od stopnia nasilenia występowania różnego rodzaju zagrożeń dla pracowników w danej sekcji PKD. W 2005 roku wysoki udział kobiet wśród ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia odnotowano w sekcji: „Transport” (83,5%), „Ochrona zdrowia” (80,0%) i „Edukacja” (75,2%). W sekcji „Budownictwo” i „Działalności usługowa, komunalna” odsetek kobiet wśród ogółu faktycznie zatrudnionych w warunkach zagrożenia był niski i wyniósł 1,5% oraz 0,6%. W 2006 roku relacje udziału kobiet zatrudnionych według sekcji PKD kształtowały się podobnie. Wyjątkiem był „Transport”, w którym odsetek kobiet narażonych na „niekorzystne czynniki w pracy” zmniejszył się do około 27%.

Tabl.3. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Zagrożenia związane					
			ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
OGÓŁEM	24006	23844	16079	15280	5364	6150	2563	2414
sektor publiczny.....	6907	6666	4013	3411	2538	2888	356	367
sektor prywatny	17099	17178	12066	11869	2826	3262	2207	2047
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo.....	251	165	103	61	67	55	81	49
Przemysł.....	17505	17649	12437	12117	2957	3590	2111	1942
w tym								
przetwórstwo przemysłowe	15373	15610	11444	11297	1936	2493	1993	1820
Budownictwo	1391	1398	676	704	584	515	131	179
Handel i naprawy.....	962	846	671	547	192	185	99	114
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ...	1415	1390	88	144	1311	1228	16	18
Obsługa nieruchomości i firm	169	209	57	91	98	100	14	18
Edukacja.....	1194	859	1177	852	-	-	17	7
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	957	1109	862	692	85	409	10	8
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	162	219	8	72	70	68	84	79

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

Analiza specyfiki poszczególnych grup zagrożeń w miejscu pracy (tablica 3) wskazuje, że najwięcej zagrożeń związanych było ze środowiskiem pracy (przekroczenie norm polskich, norm higienicznych), dotyczyły one odpowiednio około 16,1 tys. osób w roku

2005 i około 15,3 tys. osób w roku 2006 (spadek o 5,0%). Zagrożenia związane z uciążliwością pracy (czynniki szkodliwe występujące w procesie pracy) obejmowały w analizowanych latach około 5,4 tys. osób i 6,1 tys. osób (wzrost o 14,7%), natomiast liczba osób zagrożonych czynnikami mechanicznymi (występującymi przede wszystkim w przemyśle) zmniejszyła się z około 2,6 tys. osób do ponad 2,4 tys. osób (5,8%).

Najbardziej obiektywną miarą informującą o skali omawianego zjawiska, tj. zatrudnienia w warunkach zagrożenia zarówno w czasie, jaki i w przekroju sekcji PKD, czy grup zagrożenia jest wskaźnik liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych. Bierze on pod uwagę zmiany zarówno w grupie osób pracujących w warunkach zagrożenia, jak i ogólnej liczbie osób zatrudnionych w badanych podmiotach.

Tabl.4. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Zagrożenia związane					
			ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
	na 1000 zatrudnionych							
OGÓŁEM	77,6	74,0	52,0	47,4	17,3	19,1	8,3	7,5
sektor publiczny.....	70,6	69,2	41,0	35,4	26,0	30,0	3,6	3,8
sektor prywatny.....	80,9	76,0	57,1	52,5	13,4	14,4	10,4	9,1
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo.....	95,7	59,9	39,3	22,2	25,6	20,0	30,8	17,8
Przemysł.....	100,9	99,4	71,7	68,3	17,0	20,2	12,2	10,9
w tym								
przetwórstwo przemysłowe	102,6	100,9	76,4	73,0	12,9	16,1	13,3	11,8
Budownictwo.....	71,6	68,3	34,8	34,4	30,1	25,2	6,7	8,7
Handel i naprawy.....	24,6	19,8	17,2	12,8	4,9	4,3	2,5	2,7
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ...	73,6	64,9	4,6	6,7	68,2	57,3	0,8	0,8
Obsługa nieruchomości i firm	28,1	31,1	9,5	13,5	16,3	14,9	2,3	2,7
Edukacja.....	97,4	68,7	96,0	68,2	-	-	1,4	0,6
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....	28,2	32,0	25,4	19,9	2,5	11,8	0,3	0,2
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	53,1	68,0	2,6	22,4	22,9	21,1	27,5	24,5

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

Wyniki z tablicy 4 wskazują, że liczba zatrudnionych ogółem w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych zmniejszyła się z 77,6 do 74,0 osób. W tym ze względu na zagrożenia związane ze środowiskiem pracy z 52,0 do 47,4 osób, a w związku z zagrożeniami mechanicznymi z 8,3 do 7,5 osoby. Wzrosła natomiast z 17,3 do 19,1 liczba osób zatrudnionych zagrożonych uciążliwością pracy. W latach 2005-2006 w znaczących sekcjach gospodarki: w przemyśle, budownictwie, transporcie odnotowano spadek omawianego wskaźnika w przeliczeniu na 1000 osób zatrudnionych, odpowiednio o 1,5; 3,3; 8,7 osób. Z kolei wzrost liczby osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia przypadających na 1000 zatrudnionych ogółem o około 3,8 osób odnotowano w sekcji „Ochrona zdrowia”.

Ze szczegółowej analizy czynników szkodliwych i niebezpiecznych dla zdrowia (tablica 5) wynika, że zdecydowanie najczęstszym zagrożeniem wśród czynników związanych ze środowiskiem pracy jest hałas, na który w latach 2005-2006 średnio narażone były 31,9 osoby przypadające na 1000 zatrudnionych objętych badaniem, a w przemyśle aż 53,2 osoby (zatrudnieni liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni). Kolejne, choć już nie tak znaczne zagrożenie stanowiły inne pyły przemysłowe, na które w omawianych latach narażone były 3,6 osób (a tym w przemyśle 6,0 osób) na każde 1000 zatrudnionych. Jako trzecie znaczne zagrożenie wymienić można mikroklimat zimny. Ogólna liczba osób zagrożonych pracą w pomieszczeniach o temperaturze poniżej 14°C i wilgotności powietrza powyżej 65% w 2006 roku wyniosła 2,8 osoby, a w 2005 – 2,4 osoby na 1000 zatrudnionych. Natomiast w przemyśle „wskaźniki zagrożenia” mikroklimatem zimnym w 2006 i 2005 roku w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych wyniosły odpowiednio 3,7 i 2,9 osoby.

Tabl.5. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W tym w przemyśle		
	2005	2006		2005	2006	
	na 1000 zatrudnionych	2005 =100		na 1000 zatrudnionych	2005 =100	
Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy	57,5	51,2	89,0	78,1	73,8	94,5
substancje chemiczne	2,3	1,3	56,5	0,9	1,5	166,7
przemysłowe pyły zwłókniające.....	0,9	0,6	66,7	1,6	1,0	62,5
inne pyły przemysłowe	3,7	3,5	94,6	6,0	6,0	100,0
hałas	31,7	32,2	101,6	52,3	54,2	103,6
wibracja (drgania)	1,4	1,6	114,3	1,6	1,5	93,8
mikroklimat gorący	1,7	1,7	100,0	2,4	2,4	100,0
mikroklimat zimny	2,4	2,8	116,7	2,9	3,7	127,6
promieniowanie jonizujące	0,4	0,4	100,0	-	0,2	-
promieniowanie laserowe	0,1	0,1	100,0	-	0,1	-
promieniowanie nadfioletowe	0,2	0,1	50,0	-	-	-
promieniowanie podczerwone.....	0,5	0,4	80,0	0,8	0,7	87,5
pole elektromagnetyczne	0,7	0,6	85,7	0,3	0,3	100,0
Zagrożenia związane z uciążliwością pracy	19,6	22,5	114,8	20,9	26,4	126,3
nadmierne obciążenia fizyczne	8,5	7,7	90,6	11,9	11,1	93,3
niedostateczne oświetlenie stanowiska pracy.....	3,4	4,2	123,5	3,4	5,2	152,9
inne czynniki	-	10,7	-	-	10,0	-
Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	8,6	7,7	89,5	12,7	11,4	89,8

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.

Wśród zagrożeń związanych z uciążliwością pracy dominują nadmierne obciążenia fizyczne. W 2006 roku liczba osób przypadająca na 1000 zatrudnionych, zagrożonych tym czynnikiem wyniosła 7,7 osób, a w przemyśle 11,1 osób (w 2005 roku odpowiednio 8,5 i 11,9 osób na 1000 zatrudnionych). Także często występowały zagrożenia związane z czynnikami mechanicznymi: w 2006 roku narażonych na nie było 7,7 osób na każde 1000 zatrudnionych (w 2005 – 8,6 osób), a w przemyśle odpowiednio 11,4 osoby (2005 – 12,7 osób).

Tabl.6. Likwidacja lub ograniczenie zagrożeń

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia				
	w stosunku do których w ciągu roku zagrożenia				stan w dniu 31 grudnia
	zlikwidowano lub ograniczono			ujawnio- no ^a	
	razem	do poziomu zgodnego z normą	ograni- czono		
A =2006 rok					
Na 1000 zatrudnionych w danej zbiorowości:					
B – 2005 rok					
C – 2006 rok					
	osobozagrozenia				
Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy					
..... A	6397	3779	2618	2325	16511
..... B	22,0	12,3	9,7	8,1	57,5
..... C	19,9	11,7	8,1	7,2	51,2
substancje chemiczne ^a	398	248	150	30	431
Przemysłowe pyły zwłókniające ^a ...	164	129	35	33	179
inne pyły przemysłowe	506	457	49	146	1124
Hałas	3696	1887	1809	1780	10359
Wibracja.....	342	247	95	77	502
mikroklimat gorący	266	184	82	28	550
mikroklimat zimny	592	353	239	222	905
promieniowanie jonizujące	87	43	44	2	142
promieniowanie laserowe	21	16	5	2	47
promieniowanie nadfioletowe	28	23	5	-	24
promieniowanie podczerwone.....	22	19	3	-	135
pole elektromagnetyczne	232	152	80	2	207
inne szkodliwe czynniki ^b	43	21	22	3	1906
Zagrożenia związane z uciążliwością pracy.....					
..... A	1966	453	1513	855	7260
..... B	5,7	3,5	2,2	5,5	19,6
..... C	6,1	1,4	4,7	2,7	22,5
nadmierne obciążenia fizyczne	270	138	132	163	2480
niedostateczne oświetlenie					
stanowiska pracy.....	192	147	45	449	1341
inne czynniki ^b	1504	168	1336	243	3439
Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczegól- nie niebezpiecznymi					
..... A	768	454	314	464	2495
..... B	2,6	1,2	1,3	1,0	8,6
..... C	2,4	1,4	1,0	1,4	7,7

a Łącznie z substancjami rakotwórczymi. b Niewymienionymi wyżej.

Formą przeciwdziałania zagrożeniom w pracy jest likwidacja lub ograniczenie zagrożeń. W roku 2006 w grupie czynników związanych ze środowiskiem pracy zlikwidowano lub ograniczono około 6,4 tys. osobozagrożeń. Mimo, że stopień likwidacji tych zagrożeń w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w 2006 roku był niższy niż w roku 2005 (odpowiednio 20 i 22 osoby), to statystyka zatrudnionych w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych poprawiła się. Wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia według stanu na koniec 2006 roku wyniósł 51,2 osoby, podczas gdy na koniec 2005 roku wynosił 57,5 osoby. W 2006 roku likwidacją i ograniczeniem zagrożeń wynikających z uciążliwości pracy objęto około 2 tys. osobozagrożeń. Choć dane w tablicy wskazują, że nastąpił wzrost wskaźnika ich likwidacji w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych z 5,7 do 6,1 osób w stosunku do roku poprzedniego, to nie nastąpiła poprawa warunków pracy. Według stanu na dzień 31 grudnia w porównywanych latach liczba osób zagrożonych

uciążliwością pracy wzrosła z 19,6 do 22,5 na 1000 zatrudnionych. Nieznaczną poprawę w latach 2005-2006 odnotowano w grupie zagrożeń czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Liczba osób narażonych na tego rodzaju czynniki, w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych i według stanu na dzień 31 grudnia zmniejszyła się z 8,6 w roku 2005 do 7,7 osób w 2006 roku.

Tabl.7. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego według sekcji PKD w 2006 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego	Wylimowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego	Zagrożenia		
			techniczne	organizacyjne	ochrony indywidualnej
w osobach					
OGÓŁEM	136484	37009	8984	13418	22198
sektor publiczny.....	42063	10177	1847	4500	6149
sektor prywatny	94421	26832	7137	8918	16049
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo.....	1032	277	27	96	175
Przemysł.....	82298	20941	5945	7214	12285
w tym					
przetwórstwo przemysłowe	68870	17872	5364	4849	11050
Budownictwo	10019	3838	617	1299	2489
Handel i naprawy.....	14380	4539	1225	2435	2329
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	7992	3676	297	933	2626
Obsługa nieruchomości i firm	2604	195	82	93	85
Edukacja.....	1955	195	7	167	25
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	14703	3038	731	1121	1999
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała ..	1501	310	53	60	185

Innym profilaktycznym przeciwdziałaniem zagrożeniom w miejscu pracy, jest ocena ryzyka zawodowego, czyli kompleksowe oszacowanie prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia się stanu zdrowia pracownika w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa. W 2006 roku w województwie łódzkim przeprowadzono ocenę ryzyka zawodowego dla około 136,5 tys. osób, z czego wylimowano bądź ograniczono ryzyko występujące w przypadku ponad 37 tys. osób. Najwięcej, bo prawie 22,2 tys. wykrytych zagrożeń dotyczyło ochrony indywidualnej pracownika, ponad 13,4 tys. przypadków stanowiły zagrożenia organizacyjne, a blisko 9 tys. to zagrożenia techniczne.

W kolejnej tablicy zebrano informacje o liczbie osób korzystających ze świadczeń przysługujących osobom pracującym w warunkach szkodliwych, bądź uciążliwych dla zdrowia. Najbardziej rozpowszechnionym rodzajem świadczeń dodatkowych są: napoje, dodatki pieniężne oraz uposażenie dodatkowe. W 2006 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim liczba osób korzystających z posiłków profilaktycznych wzrosła o 1152 osoby,

tj. o 4,5%, a liczba osób otrzymujących napoje, o ponad 7805 osób, tj. o 10,4%. Najbardziej, bo aż o 21,7%, czyli o 502 osoby wzrosła liczba korzystających ze skróconego czasu pracy, a najmniej bo tylko o 2,5% liczba osób otrzymujących uposażenia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub charakterze. Zaobserwować można spadek liczby osób otrzymujących dodatek pieniężny (o 0,5%, tj. o 174 osoby), czy dodatkowe urlopy (o 8,3%, co stanowiło 326 osób). Niewątpliwie największy spadek (zarówno w ujęciu absolutnym jak i względnym) odnotowano wśród osób korzystających z innych środków odżywczych – wyniósł on 20,6% i dotyczył około 1,7 tys. osób. Występowały znaczne różnice w zakresie zmiany liczby osób korzystających ze „świadczeń dodatkowych” w sektorze publicznym i prywatnym. Największy, 30,4% spadek odnotowano w przypadku korzystania z innych środków odżywczych w sektorze publicznym. Natomiast największy wzrost zaobserwować można było pod względem wykorzystania dodatkowych urlopów (sektor prywatny), które mimo, iż wzrosły prawie dwukrotnie – stanowią mało istotne świadczenie dodatkowe.

Tabl.8. Świadczenia z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
	2005			2006		
	osoby korzystające					
Posiłki profilaktyczne	25478	14287	11191	26630	13205	13425
Napoje	74882	23526	51356	82687	20775	61912
Inne środki odżywcze	8206	3489	4717	6513	2429	4084
Dodatki pieniężne	37337	24336	13001	37163	22270	14893
Skrócony czas pracy	2318	1645	673	2820	1675	1145
Dodatkowe urlopy	3929	3837	92	3603	3342	261
Uposażenia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze	28368	18143	10225	29064	19506	9558

^a Stan w połowie grudnia.

Ogólna kwota świadczeń wypłaconych na skutek wypadków przy pracy i chorób zawodowych w latach 2005 i 2006 (tablica 9) zmniejszyła się o 218 tys., tj. o 8,9%, odpowiednio z 2456,7 tys. zł do 2238,7 tys. zł. Jednocześnie zmniejszyła się kwota odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych – o 228,4 tys. zł (spadek o 9,6%), w tym samych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy. o 94,5 tys. zł, (spadek o 4,5%). Zatem w 2006 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił relatywny wzrost kosztów odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy, w porównaniu z ogólnymi kosztami świadczeń.

Aż 55% ogólnej kwoty świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wypłaconych w 2005 roku (1352,4 tys. zł) przypadło na przedsiębiorstwa przemysłowe, a w 2006 udział świadczeń wypłaconych w przetwórstwie przemysłowym nadal pozostał dominujący – zmniejszył się do 51,4% (1151,1 tys. zł). Analizując ogólne koszty świadczeń w latach 2005 i 2006 w znaczących sekcjach gospodarki w województwie (przemysł, budownictwo, handel, transport, ochrona zdrowia) należy odnotować, że tylko w sekcjach

budownictwo i ochrona zdrowia wystąpił wzrost kosztów świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, odpowiednio o 26,9% i o 1,5%, a odszkodowania z tytułu samych wypadków przy pracy wzrosły stosownie o 29,1% i o 18,6%.

Tabl.9. Koszty świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych		
	Ogółem	razem		w tym z tytułu wypadków przy pracy	Ogółem		razem	w tym z tytułu wypadków przy pracy
	2005			2006				
w tys. złotych								
OGÓŁEM	2456,7	2388,4	2097,8	61,8	2238,7	2160,0	2003,3	60,4
Sektor publiczny	832,9	777,1	658,4	49,3	830,7	769,2	695,8	51,8
Sektor prywatny	1623,8	1611,3	1439,4	12,5	1408,0	1390,8	1307,5	8,6
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	17,5	17,5	13,4	-	26,4	26,4	17,4	-
Przemysł	1352,4	1290,9	1139,9	61,5	1151,1	1089,5	1034,4	53,0
w tym								
przetwórstwo przemysłowe	1245,1	1188,6	1037,6	56,5	1029,2	971,2	920,4	49,4
Budownictwo	205,7	205,7	198,8	-	261,1	261,0	256,6	0,1
Handel i naprawy	203,8	203,8	189,0	-	163,7	163,7	135,6	-
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ..	160,7	160,7	156,3	-	103,1	98,1	85,3	-
Obsługa nieruchomości i firm	7,8	7,8	7,8	-	34,1	34,1	34,1	-
Edukacja	2,0	2,0	2,0	-	6,8	6,8	6,8	-
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	457,9	451,1	341,7	0,3	464,6	452,6	405,3	7,3
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	48,9	48,9	48,9	-	27,8	27,8	27,8	-
średni koszt świadczenia w złotych na osobę								
OGÓŁEM	-	2388	2225	6867	-	2243	2189	7550
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	-	2500	2233	-	-	2031	1450	-
Przemysł	-	2492	2331	7688	-	2183	2169	8833
w tym								
przetwórstwo przemysłowe	-	2540	2364	8071	-	2182	2161	9880
Budownictwo	-	2017	2029	-	-	2486	2491	100
Handel i naprawy	-	2290	2305	-	-	1903	1738	-
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ..	-	2201	2201	-	-	1924	1896	-
Obsługa nieruchomości i firm	-	3900	3900	-	-	3789	3789	-
Edukacja	-	2000	2000	-	-	2267	2267	-
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	-	2349	1920	300	-	2487	2343	7300
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	-	3056	3056	-	-	1853	1853	-

Kierunek opisanych wyżej zmian w zakresie kosztów świadczeń, czy odszkodowań odzwierciedlony został również w średnich wartościach wypłat przypadających na osobę. W analizowanych latach nastąpił między innymi spadek jednostkowego, średniego odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z 2388 zł do 2243 zł, podczas gdy w takich sekcjach jak: budownictwo, czy ochrona zdrowia odnotowano ich wzrost, odpowiednio do 2486 zł i 2487 zł.

Tabl.10. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożenia oraz w przekroju powiatów

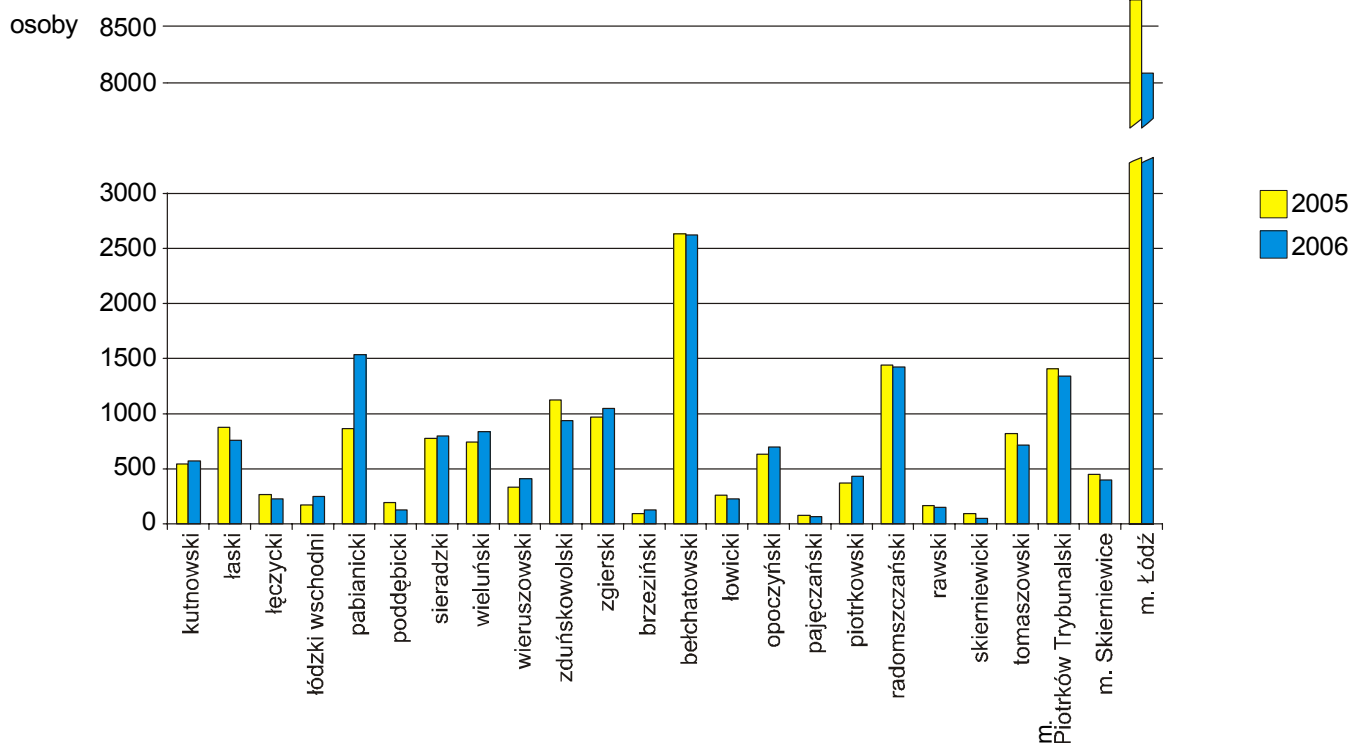
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym zagrożenia związane			Ogółem	W tym zagrożenia związane		
		ze środowiskiem pracy	z uciążliwością pracy	z czynnikami mechanicznymi		ze środowiskiem pracy	z uciążliwością pracy	z czynnikami mechanicznymi
	2005				2006			
w osobach								
ŁÓDZKIE	24006	16079	5364	2563	23844	15280	6150	2414
Podregion łódzki...	6956	5164	1085	707	7631	5317	1738	576
Powiat:								
brzeziński	92	88	4	-	127	107	20	-
kutnowski	546	366	106	74	574	349	169	56
łaski	873	743	38	92	759	371	330	58
łęczycki	265	225	7	33	227	189	20	18
łódzki wschodni ...	170	98	49	23	249	132	103	14
pabianicki	863	452	339	72	1537	949	505	83
poddębicki	196	132	24	40	130	61	27	42
sieradzki	774	470	197	107	796	565	185	46
wieluński	743	605	103	35	838	738	64	36
wieruszowski	334	237	25	72	409	305	12	92
zduńskowolski	1127	1004	44	79	936	855	32	49
zgierski	973	744	149	80	1049	696	271	82
Podregion piotrkowsko-skierniewicki	8356	5586	1598	1172	8134	5258	1710	1166
Powiat:								
bełchatowski	2633	1991	474	168	2622	2035	459	128
łowicki	261	225	36	-	226	186	40	-
opoczyński	633	277	253	103	697	228	363	106
pajęczański	76	37	16	23	69	9	17	43
piotrkowski	374	213	65	96	434	236	66	132
radomszczański ...	1439	836	232	371	1424	802	233	389
rawski	167	45	90	32	153	52	82	19
skierniewicki	93	93	-	-	49	49	-	-
tomaszowski	820	598	76	146	716	496	86	134
m. Piotrków								
Trybunalski	1409	1120	208	81	1342	959	295	88
m. Skierniewice ...	451	151	148	152	402	206	69	127
Podregion m. Łódź	8694	5329	2681	684	8079	4705	2702	672
m. Łódź	8694	5329	2681	684	8079	4705	2702	672

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

W tablicy 10 przedstawiono zatrudnionych w warunkach zagrożenia według grup i rodzaju zagrożenia oraz powiatów. Zarówno w 2005, jak i 2006 roku powiatem

o najniższym udziale zatrudnionych w warunkach zagrożenia na tle województwa łódzkiego był powiat pajęczański, zatrudnieni w nim stanowili 0,3% ogółu zatrudnionych w tych „niekorzystnych warunkach pracy” w województwie (w 2006 roku w powiecie pajęczańskim odnotowano 9,2% spadek liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia). W latach 2005-2006 powiatem o największej liczbie osób zatrudnionych w warunkach zagrożeniach była Łódź, w której zatrudnieni stanowili odpowiednio 36,2% i 33,9% ogólnej liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia w województwie. W 2006 roku w Łodzi liczba osób zatrudnionych „w niekorzystnych warunkach pracy” zmniejszyła się o 7,1%. Wśród 10 powiatów w województwie łódzkim, w których odnotowano wzrost liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia w 2006 roku, najmniejszy 2,8%, tj. o 22 osoby wystąpił w powiecie sieradzkim, a największy, 78,1%, tj. o 674 osoby w powiecie pabianickim. W pozostałych powiatach zaobserwowano spadek liczby osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia był zróżnicowany. Najmniejszy, spadek odnotowano w powiecie bełchatowskim (o 11 osób), tj. o 0,4% i radomszczańskim (o 15 osób), czyli 1,0%, a największy 47,3% (o 44 osoby) w powiecie skierniewickim.

ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA ^a

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

WYPADKI PRZY PRACY

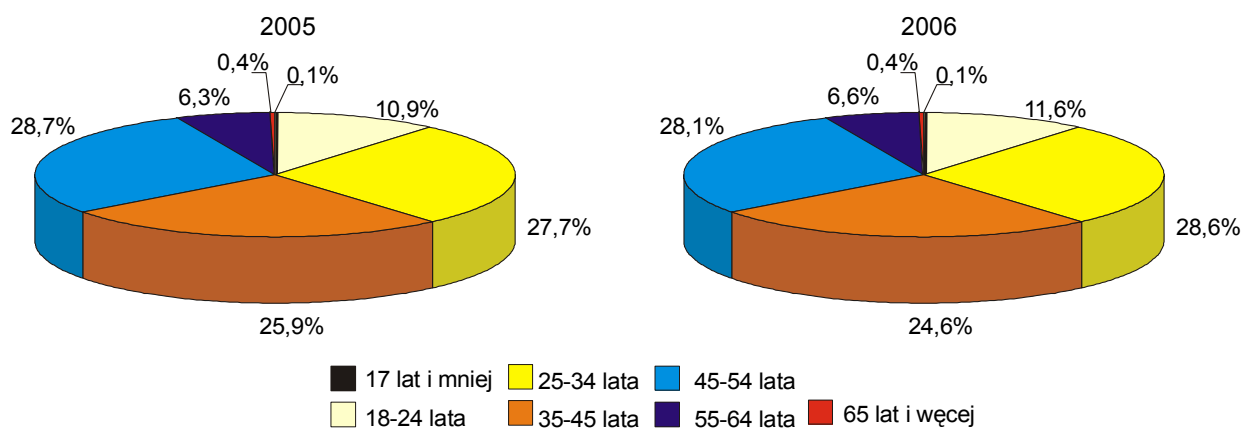
Innym badaniem statystycznym z zakresu rynku pracy, oprócz badań: aktywności ekonomicznej ludności, pracujących w gospodarce narodowej, czy omawianego wyżej badania warunków pracy jest statystyczne badanie wypadków przy pracy.

W latach 2005-2006 w Polsce zarejestrowano odpowiednio ponad 84,4 tys. i około 95,5 tys. poszkodowanych w wypadkach przy pracy, podczas gdy w województwie łódzkim

liczba ta wyniosła odpowiednio 5160 i 5798 osób. Odsetek poszkodowanych w wypadkach przy pracy na terenie województwa łódzkiego w stosunku do ogólnej liczby poszkodowanych w Polsce nie zmienił się i w obydwu latach wynosił 6,1%. W stosunku do 2005 roku w województwie łódzkim odnotowano 12,4% przyrost liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy, podczas gdy w skali całego kraju przyrost ten wyniósł 13,1%. Odsetek poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych w województwie i w Polsce także jest podobny (wynosi 6,1%), z tym, że w 2005 roku na 468 poszkodowanych w całym kraju 18 przypadło na województwo łódzkie, a w roku 2006 liczba poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych w całym kraju i województwie łódzkim wyniosła odpowiednio 493 i 30.

W latach 2005-2006 największą liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy odnotowano w grupie wieku 25-34 lata (1426 i 1659 osób) oraz w grupie 45-54 lata (1482 i 1632). Nieco mniej poszkodowanych to osoby w wieku 35-44 lata, odpowiednio 1339 i 1428 osób oraz pracujący-poszkodowani w wieku 18-24 lata (560 i 670). Kolejną znaczącą grupę poszkodowanych stanowiły osoby w wieku 55-64 lata, ich liczba w analizowanych latach wyniosła odpowiednio 325 i 384 osób.

STRUKTURA OSÓB POSZKODOWANYCH W WYPADKACH PRZY PRACY W LATACH 2005-2006 WEDŁUG WIEKU

Rozkład liczby osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy według grup wieku wskazuje, że do wspomnianego już 12,4% ogólnego przyrostu liczby poszkodowanych w 2006 roku w największym stopniu przyczynił się przyrost osób poszkodowanych w wieku: 18-24 lata (o 19,6%) i 55-64 lata (o 18,2%), a w dalszej kolejności w grupie wieku 25-34 lata (o 16,3%) i 45-54 lata (o 10,1%) oraz 35-44 lata (o 6,6%).

Biorąc pod uwagę definicję wypadku przy pracy (uwagi metodyczne), według której za jeden wypadek przy pracy uznaje się wypadek każdej pracującej osoby (niezależnie od tego, czy był to wypadek indywidualny, czy zbiorowy) oraz małą liczbę wypadków zbiorowych (ich liczba nie przekracza 1% wypadków ogółem) należy zauważyć, że struktura i dynamika liczby wypadków oraz liczby osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy

według sekcji PKD w latach 2005-2006 jest zbliżona. Dane o poszkodowanych w wypadkach przy pracy według sekcji PKD w województwie łódzkim w latach 2005-2006 wskazują, że sekcjami o największej częstotliwości występowania poszkodowanych w wypadkach były kolejno: przemysł (odpowiednio 42,2 % i 40,3%), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (13,1% i 12,2%) oraz handel i naprawy (9,2% i 10,9%). Z kolei najmniejszy odsetek poszkodowanych w wypadkach związanych z pracą odnotowano w sekcjach pośrednictwo finansowe (1,3% i 0,6%) oraz hotele i restauracje (po 0,8%).

Tabl.11. Wypadki przy pracy i traktowane na równi z wypadkami przy pracy (w tym zbiorowe) oraz liczba poszkodowanych w wypadkach według sekcji PKD

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba wypadków				Poszkodowani w wypadkach			
	ogółem	w tym zbiorowych	ogółem	w tym zbiorowych	ogółem	w tym zbiorowych	ogółem	w tym zbiorowych
	2005		2006		2005		2006	
OGÓŁEM	5091	41	5752	32	5160	110	5798	78
sektor publiczny.....	1917	25	1943	8	1963	71	1954	19
sektor prywatny	3174	16	3809	24	3197	39	3844	59
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	63	-	71	-	63	-	71	-
Przemysł.....	2155	8	2328	8	2177	30	2338	18
w tym								
przetwórstwo przemysłowe	1915	6	2104	6	1924	15	2112	14
Budownictwo	329	5	425	7	336	12	434	16
Handel i naprawy.....	472	3	628	5	477	8	633	10
Hotele i restauracje.....	42	-	48	-	42	-	48	-
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	340	1	406	-	341	2	406	-
Pośrednictwo finansowe.....	61	2	36	-	65	6	36	-
Obsługa nieruchomości i firm ...	387	2	492	6	389	4	505	19
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	226	4	231	1	231	9	234	4
Edukacja	231	-	247	-	231	-	247	-
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	656	14	702	3	677	35	705	6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	129	2	138	2	131	4	141	5

Porównując przyrost liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy w województwie łódzkim warto zauważyć, że w dominującej sekcji PKD, jaką jest przemysł wzrost liczby poszkodowanych był niższy, niż wśród ogólnej liczby poszkodowanych i wyniósł odpowiednio 7,4% wobec 12,4%. Największym przyrostem liczby osób poszkodowanych odznaczała się sekcja „obsługa nieruchomości i firm”, o 29,8%, a najmniejszym – „administracja publiczna” 1,3%. Pośrednictwo finansowe to jedyna sekcja, w której nastąpił spadek liczby poszkodowanych w wypadkach, jednak ich liczba i udział wśród ogółu poszkodowanych był nieistotny.

Dane zaprezentowane powyżej, w tablicy 11 nie uwzględniały poszkodowanych w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. W roku 2006 liczba

poszkodowanych wyniosła 1904 osoby (w tym 9 przypadków śmiertelnych), a w porównaniu z rokiem 2005 zmniejszyła się o 7 osób (w tym o 3 wypadki śmiertelne). Najczęstszymi wydarzeniami powodującymi wypadek przy pracy w gospodarstwie indywidualnym w 2006 roku był: upadek (51,7% przypadków), pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń (13,0%), a w dalszej kolejności uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta (12,3%).

Z punktu widzenia statusu zatrudnienia osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy na 5160 poszkodowanych w roku 2005, aż 63,4% to były osoby zatrudnione na czas nieokreślony, a dalsze 33,1% na czas określony. W roku 2006 struktura poszkodowanych według statusu zatrudnienia wskazuje na spadek udziału poszkodowanych w wypadkach zatrudnionych na czas nieokreślony (do 57,8%) i jednoczesny wzrost udziału osób zatrudnionych na czas określony (do 37,8%).

Tabl.12. Liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według sektorów i wielkości zakładów

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poszkodowani w zakładach (jednostkach lokalnych)					
	ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny	ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
	2005			2006		
OGÓŁEM	5160	1963	3197	5798	1954	3844
Zakłady o liczbie pracujących:						
1	15	1	14	19	-	19
2 – 9.....	227	11	216	288	15	273
10 – 49.....	851	200	651	935	210	725
50 – 249	1742	613	1129	1964	603	1361
250 – 499.....	755	237	518	747	190	557
500 i więcej.....	1494	876	618	1746	906	840
nieznanej	76	25	51	99	30	69

Analizując zbiorowość osób poszkodowanych według wielkości zakładów, gdzie doszło do wypadku przy pracy (tablica 12) także można stwierdzić, że struktura poszkodowanych w omawianych latach była zbliżona. Zarówno w 2005 i 2006 roku najwięcej osób poszkodowanych to pracownicy podmiotów dużych, o liczbie pracujących od 50 do 249 osób. Poszkodowani, zatrudnieni w tych jednostkach stanowili odpowiednio 33,8% (1742 osoby w roku 2005) i 33,9% (1964 osoby w roku 2006) ogółu poszkodowanych. W dalszej kolejności znaczny odsetek wśród poszkodowanych w wypadkach przy pracy stanowiły osoby zatrudnione w podmiotach średnich (o liczbie pracujących od 10-49 osób) – odpowiednio 16,5% oraz 16,1% ogólnej liczby poszkodowanych w latach 2005 i 2006. W tych dwóch grupach przedsiębiorstw (średnich i dużych) dynamika wzrostu liczby osób poszkodowanych wyniosła odpowiednio 109,9% i 112,7% i była zbliżona do ogólnej dynamiki wzrostu liczby osób poszkodowanych (112,4%). Natomiast znaczący przyrost poszkodowanych, (o 26,9%) można zauważyć w podmiotach małych (2-9 osób), w których w 2006 roku odnotowano 5% wszystkich poszkodowanych w wypadkach przy pracy.

Tabl.13. Poszkodowani w wypadkach przy pracy i w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według wybranych grup zawodów

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006
OGÓŁEM	5160	5798
w tym:		
Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	335	362
Specjaliści szkolnictwa	121	136
Pracownicy obsługi biurowej	265	330
Pracownicy usług osobistych i ochrony	225	219
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	170	204
Górnicy i robotnicy budowlani	291	354
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń.....	729	822
Pozostali robotnicy przemysłówki i rzemieślnicy	394	457
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych....	145	160
Operatorzy i monterzy maszyn.....	484	508
Kierowcy i operatorzy pojazdów	401	481
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	439	444
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	343	456

Statystyka wypadków przy pracy jest na tyle szczegółowa, że można wskazać grupy zawodów, w których pracujący są najczęściej narażeni na wypadek przy pracy. W tablicy 13 przedstawiono wybrane grupy zawodów dla lat 2005-2006, na które łącznie przypadło 84,1% i 85,1% ogólnej liczby poszkodowanych w tych latach. Z danych wynika, że trzy najbardziej zagrożone grupy zawodów to: „robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń” – poszkodowani z tej grupy stanowili aż 14,2% ogólnej liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy. A w dalszej kolejności, jako najbardziej zagrożone wystąpieniem urazu lub śmierci pracownika w związku z pracą w 2006 roku wymienić należy: „operatorów i monterów maszyn” oraz „pracowników przy pracach prostych w handlu i usługach”. Osoby poszkodowane, które należały do tych grup zawodów stanowiły 8,8% i 7,7% ogólnej liczby poszkodowanych. Spośród grup zawodów wymienionych w tablicy najmniej zagrożeni wypadkiem przy pracy byli: „operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” i „specjaliści szkolnictwa”. Poszkodowani z tych grup zawodów stanowili tylko 2,8% i 2,3% ogólnej liczby 5798 poszkodowanych w 2006 roku.

W analizie liczby osób poszkodowanych według rodzaju wykonywanego zawodu, ze względu na bardzo szczegółową klasyfikację zawodów, nie można wskazać takich rodzajów zawodów, w których zatrudnieni byli w sposób szczególny narażeni na wypadek przy pracy. W tablicy 14 zaprezentowano liczbę osób poszkodowanych według wybranych rodzajów zawodów w latach 2005-2006. Wynika z niej, że w 2006 roku wśród zawodów, w których najczęściej dochodziło do wypadków i uszkodzeń pracowników byli: sprzedawcy (187 osób), kierowcy samochodu ciężarowego (178 osób), magazynierzy (152 osoby) i pielęgniarki (148 osób). W tych dwóch ostatnich wymienionych grupach zawodów w 2006 roku odnotowano najwyższy przyrost liczby osób poszkodowanych w stosunku do roku poprzedniego, który wyniósł odpowiednio 58,3% oraz 46,5%, wobec ogólnego wzrostu liczby osób poszkodowanych na poziomie 12,4%.

Tabl.14. Poszkodowani w wypadkach przy pracy i w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według rodzaju wykonywanego zawodu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006
OGÓŁEM	5160	5798
w tym:		
Pielęgniarka.....	101	148
Nauczyciel wychowania fizycznego.....	47	46
Magazynier.....	96	152
Listonosz.....	48	57
Sprzedawca.....	152	187
Ślusarz.....	134	110
Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	45	57
Szlifierz szkła gospodarczego.....	51	39
Kierowca samochodu osobowego.....	60	62
Kierowca samochodu ciężarowego.....	141	178
Sprzątaczką.....	118	134
Robotnik budowlany.....	49	61
Robotnik magazynowy.....	65	58

Ważną z punktu widzenia ochrony lub ograniczania przyszłej liczby wypadków przy pracy jest informacja o najczęstszych wydarzeniach powodujących te zdarzenia. Struktura wydarzeń powodujących wypadki w latach 2005-2006, pomimo wzrostu ich liczby, była zbliżona. Najczęstszymi przyczynami wypadków w 2006 roku były: „zderzenie z (uderzenie w) nieruchomy przedmiot” – 23,5%, „uderzenie przez obiekt w ruchu” – 22,4% oraz „kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym” – 19,4%. Wymienione trzy grupy wydarzeń były łącznie przyczyną 65,2% wypadków, podczas gdy w 2005 roku stanowiły 64,9% przyczyn wszystkich wypadków przy pracy (odpowiednio 21,9%, 23,7% i 19,3%). Aż w 6 z 10 wymienionych (w tablicy 15) grup wydarzeń powodujących wypadki przy pracy odnotowano wyższą, niż dla ogółem dynamikę wzrostu czynników powodujących wypadki.

Tabl.15. Wydarzenia powodujące wypadki przy pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
	2005			2006		
OGÓŁEM	5160	1963	3197	5798	1954	3844
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi.....	227	78	149	271	67	204
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie	16	6	10	21	5	16
Zderzenie z (uderzenie w) nieruchomym przedmiotem.....	1130	477	653	1361	508	853
Uderzenie przez obiekt w ruchu ...	1223	364	859	1296	305	991
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym.....	996	317	679	1124	314	810
Uwięzienie, zmiażdżenie.....	287	55	232	361	83	278
Obciążenie fizyczne, psychiczne	455	224	231	538	237	301
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia.....	134	87	47	144	85	59
Inne wydarzenia.....	640	340	300	636	333	303
Brak informacji.....	52	15	37	46	17	29

Jeśli wziąć pod uwagę czynności wykonywane przez pracowników w chwili wypadku to zarówno w 2005 jak i 2006 roku najczęściej wykonywanymi pracami były „operowanie przedmiotami” – odpowiednio w 805 i 994 przypadkach (15,6% i 17,1%) i „obsługiwanie maszyn” – w 716 i 747 przypadków (13,9% i 12,9%). W 573 i 642 przypadkach (po 11,1%) „prace narzędziami ręcznymi” oraz „kierowanie, obsługa, uruchamianie maszyn i innych urządzeń” – 452 i 422 (8,8% i 7,3%). Łącznie wymienione cztery grypy czynności wykonywanych w chwili wypadku występowały w około 50% wypadków przy pracy.

Następstwem rodzaju wydarzeń powodujących wypadek przy pracy oraz wykonywanych czynności jest rodzaj odniesionego urazu w wyniku wypadku. Najczęściej w wyniku wypadku pracownicy doznawali „ran i powierzchownych urazów” (2005 rok – 35,9% przypadków, 2006 rok – 36,4 % przypadków). W drugiej grupie powszechnie występujących urazów były „złamania kości” (w obydwu latach w około 21% przypadkach), a w trzecią grupę uszkodzeń ciała stanowiły „przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania”, występujące w latach 2005-2006 u nieco ponad 20% poszkodowanych. W omawianych latach najbardziej (wśród znaczących rodzajów urazów) wzrosła liczba urazów wewnętrznych”, o 27,5% oraz liczba „amputacji urazowych”, o 21,6%.

Na podstawie danych statystycznych z karty wypadków przy pracy można również wskazać części ciała, które najczęściej podlegają uszkodzeniu w wyniku wypadku, a więc umiejscowienie urazu. W pierwszej kolejności są to urazy kończyn górnych – ręka nadgarstek, przedramię, łokieć, ramię, okolica pachowa i naramienna. W 2006 roku uszkodzenia tego rodzaju wystąpiły u 44,4%, tj. 2576 poszkodowanych w wypadkach przy pracy, podczas gdy w 2005 roku liczba poszkodowanych z urazami kończyn górnych wyniosła 42,9%, tj. 2213 osób. W drugiej kolejności pod względem częstości umiejscowienia urazu znalazły się osoby z ranami kończyn dolnych – miednica, udo, kolano, podudzie i stopa. Ich urazy odnotowano w 2006 roku u 32,7%, czyli 1894 poszkodowanych, a rok wcześniej odpowiednio u 33,0%, tj. 1703 poszkodowanych osób. Ostatnia znacząca grupa urazów dotyczyła głowy. W 2006 roku odsetek poszkodowanych z tym urazem wyniósł 10,5% (608 osób), a rok wcześniej 11,4% (588 osób). Porównując liczbę poszkodowanych w obydwu latach, według umiejscowienia urazu (wśród najczęstszych urazów) można stwierdzić, że największy wzrost liczby poszkodowanych odnotowano wśród osób z urazami kończyn górnych (o 16,4%) oraz urazami grzbietu łącznie kręgosłupem (26,8%).

Szczegółowa analiza osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy według stopnia uszkodzenia ciała wskazuje, że najczęściej w 2005 roku dochodziło do lżejszych uszkodzeń ciała – występowały one u 98,3%, tj. 5073 osób ze wszystkich 5160 poszkodowanych w wypadkach przy pracy. Poszkodowani, którzy doznali ciężkiego uszkodzenia ciała stanowili zaledwie 1,3%, tj. 69 ogółu poszkodowanych, które uległy wypadkowi, a zdarzeniom śmiertelnym uległo 0,3%, czyli 18 osób. W roku 2006 odsetek osób poszkodowanych, z lżejszym uszkodzeniem ciała wyniósł 98,5% (5708 osób) z ciężkim uszkodzeniem ciała 1,0% (60 osób), a tych, którzy ponieśli śmierć 0,5% (30 osób).

Tabl.16. Poszkodowani w wypadkach przy pracy i w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według dni niezdolności do pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006
OGÓŁEM	5160	5798
w tym wypadki śmiertelne	18	30
Osoby z liczbą dni niezdolności do pracy...	5142	5768
0-3	434	574
4-6	105	126
7-13	602	733
14-20	728	823
21 dni - mniej niż 1 miesiąc	835	830
od 1 miesiąca do 3 miesięcy ^a	1836	1930
od 3 miesiące do 6 miesięcy	446	535
6 miesięcy i więcej.....	156	217

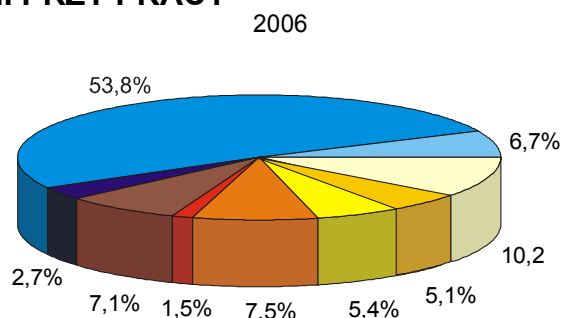
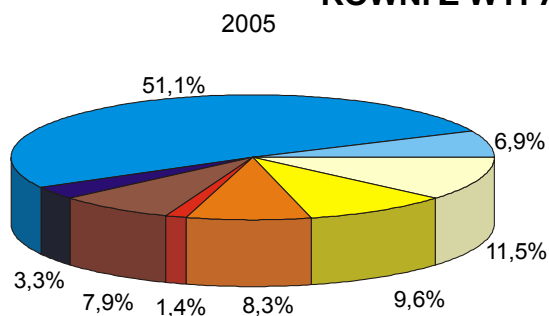
a Przeciętnie 30 dni.

Średnia liczba dni niezdolności do pracy poszkodowanego w wyniku wypadku przy pracy w latach 2005-2006 była zbliżona i wyniosła odpowiednio 41,8 dni oraz 42,5 dnia, natomiast szczegółową strukturę liczby osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy według dni niezdolności do pracy przedstawiono w tabelicy 16. Pomimo, że w roku 2006 w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost liczby osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy o 12,4%, to ich struktura według liczby dni niezdolności do pracy była zbliżona. W przypadku 33,5% osób w roku 2006 i 35,7% osób w roku 2005 okres niezdolności do pracy z powodu wypadku przy pracy wyniósł od 1 do 3 miesięcy. Osoby niezdolne do pracy w okresie 21 dni – mniej niż 1 miesiąc stanowiły drugą znaczną grupę poszkodowanych w wypadku przy pracy, odpowiednio 14,4% osób w 2006 roku oraz 16,2% osób w roku 2005. Trzecią znaczną grupę stanowiły osoby poszkodowane, niezdolne do pracy w okresie 14-20 dni. W 2006 roku ich odsetek wyniósł 14,3%, a rok wcześniej 14,2% ogólnej liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy w województwie łódzkim.

Podsumowując analizę wypadków przy pracy można jeszcze wskazać na przyczyny wypadków przy pracy pamiętając, że może być kilka przyczyn tego samego zdarzenia. A zatem ponad połowę przyczyn wypadków przy pracy było nieprawidłowe zachowanie się pracownika. W 2006 roku był to powód 5601 wypadków, a rok wcześniej 4625 wypadków (nieprawidłowe zachowanie pracownika stanowiło odpowiednio 53,8% i 51,1% ogólnej liczby przyczyn wypadków). Inne przyczyny wypadków przy pracy w 2006 roku, według częstości ich występowania to: niewłaściwy stan czynnika materialnego, czynnik 1067 zdarzeń (a w roku 2005 – 1040 wypadków), brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika, powód 783 wypadków (a w roku 2005 – 749) oraz niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika, będące przyczyną w 740 przypadkach (w roku 2005 powód 720 wypadków przy pracy). Najmniej istotnymi czynnikami powodującymi wypadki przy pracy były: stan psychofizyczny pracownika, nie zapewniający bezpieczeństwa pracy, stanowiący przyczynę 278 wypadków w 2006 roku (295 zdarzeń

w roku 2005) oraz nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika, które przyczyniło się w 2006 roku do 153 wypadków (131 zdarzeń w roku poprzednim).

STRUKTURA PRZYCZYN WYPADKÓW PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY ^a

- Niewłaściwy stan czynnika materialnego
- Niewłaściwa organizacja pracy lub stanowiska pracy
- Nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika
- Stan psychofizyczny pracownika nie zapewniający bezpieczeństwa pracy
- Inna przyczyna

- Niewłaściwa ogólna organizacja pracy
- Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika
- Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika
- Nieprawidłowe zachowanie się pracownika

a Może być kilka przyczyn tego samego wypadku.